

חוויער לביא

תחנה 1, – גת (בינוני)

מיקום: תחנה 1, צמוד למשרד

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1

אתם נמצאים בגת, ששימשה להפקת יין. הסתכלו מסביב ונסו לזהות – היכן דרכו על הענבים כדי לסחוט מהם את התירוש? השתמשו בסרט המדידה שברשותכם, מדדו את האורך והרוחב של משטח הדריכה וכתבו – מה שטחו במ"ר בקירוב?
תשובה: גודל הגת: 3 מ' על 3 מ' = 9 מ"ר.

שלב 2

צפו בסרטון והתכוננו לענות על השאלה שתופיע מיד אחריו...

סרטון-

איפה ביקר זכריה בפעם הראשונה שבה דרך על הענבים בגת?
תשובה: ברפת, רפת

שלב 3

מצאו את ארגז התחפושות וצלמו תמונה של כל חברי הקבוצה מחופשים ליד הגת, כשהם שותים "לחיים!"
תשובה: תמונה

תחנה גת 10 ליד שער 8

שלב 1

אתם נמצאים בגת, ששימשה להפקת יין. הסתכלו מסביב ונסו לזהות – היכן דרכו על הענבים כדי לסחוט מהם את התירוש? השתמשו בסרט המדידה שברשותכם, מדדו את האורך והרוחב של משטח הדריכה וכתבו – מה שטחו במ"ר בקירוב?
תשובה: גודל הגת: 4 מ' על 4 מ' = 16 מ"ר.

שלב 2

צפו בסרטון והתכוונו לענות על השאלה שתופיע מיד אחריו...
-סרטון-

שלב 3

במה שונה הגת שלפניכם מהגת שראיתם בסרטון?

1. במרכז הגת יש פסיפס
2. במרכז משטח הדריכה בגת יש חור
3. הגת בצורת עיגול ואילו הגת בסרטון בצורת ריבוע

שלב 4

צריך להכין איור מתאים

בתקופה הביזנטית שיכללו את הגת והוסיפו מתקן סחיטה כמו בתמונה שלפניכם, כדי שיצטרכו לעבוד פחות קשה עם הרגליים...
מצאו ארגז תחפוזות וצלמו תמונה של כל חברי הקבוצה מחופשים ליד הגת, כשהם שותים "לחיים!"

תשובה: תמונה

תחנה 3 – אדר סורי (בינוני)

מיקום: דרומית לחדר מאבטחים

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1 (תמונת עץ או עלה)

עץ האדר הסורי גדל בחורשים לחים בגליל ובחרמון ובארץ הוא ירוק עד.
בדגלה של איזו מדינה מופיע עלה של עץ ממשפחת האדר?

תשובה: קנדה

שלב 2 (תמונת פנקייק)

מיני עץ האדר מפורסמים בין היתר בזכות הנוזל המתוק שזורם בצינורות הגזע, וממנו מפיקים, בין היתר, סירופ מייפל. מה המרכיב החסר במתכון הפנקייק שלפניכם?

חלב

סוכר

שמן

ביצים

תשובה: קמח

שלב 3

לעלי האדר הסורי יש צורה מיוחדת. מה הם מזכירים לכם?

סירה

סרגל

מחט

כף יד

שלב 4

לאיזה עץ ששייך לשבעת המינים יש עלים שצורתם מזכירה את אותה צורה?

תשובה: תאנה, עץ תאנה, עץ תאנים (הקלדה חופשית)

תחנה 4 , 45 – תא טעינה – שימוש חוזר (בינוני)

מיקום:

תחנה 4 ליד אוהל 32.

תחנה 45 גיחה גדולה מעל בית הרמן.

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

כמה טלפונים ניתן לטעון בעמדה באותו זמן?

החלון החינוכי של קק"ל: <http://www.kkl.org.il/youth-and-education>

חלון ירוק לצעירים: <http://greenwin.kkl.org.il>

תשובה: 24 טלפונים (הקלדה חופשית)

שלב 1 (תמונת טביעת רגל אקולוגית)

טביעת רגל אקולוגית מגדירה את שטח האדמה הנדרש כדי לקיים אדם או קבוצת אנשים. השטח הזה כולל את כל המשאבים שאנו צורכים (מזון, אנרגיה, מים, אוויר) ואת השטח הנדרש כדי להתמודד עם הנזק הסביבתי שאנו משאירים.

שלב 2

תמונת טלפון ציבורי/כרטיס טלכרט

תא טעינת הטלפונים הסלולריים שלידו אתם עומדים שימש בעבר מתקן לטלפון ציבורי שעבד באמצעות כרטיס "טלכרט". צוות מרכז השדה עשה בו שימוש חוזר והפך אותו לעמדת טעינה.

שלב 3

מה אפשר לעשות כדי להקטין את טביעת הרגל האקולוגית שלנו?

- שימוש בבגדים יד שניה
- ללכת יותר ברגל
- להשתמש בכלים רב פעמיים
- כל התשובות נכונות

שלב 4

כל אחד מאיתנו יכול להשפיע על הסביבה: אם נצרוך פחות ונמחזר יותר ניצור פחות אשפה, שאינה מתכלה במשך שנים רבות ופוגעת באיכות הסביבה ובאיכות החיים של כולנו.

בעזרת גרירה ושינוי מיקום של המלבנים הכחולים, סדרו את הרשימה הבאה לפי משך ההתכלות של המוצרים – מהקצר ביותר אל הארוך ביותר:

- מגבונים לחים - 3
- צנצנת זכוכית - 5
- פחית - 4
- נייר טואלט - 2
- תפוח - 1

שימו לב! חשוב להפחית את השימוש במגבונים לחים.

החלון החינוכי של קק"ל: <http://www.kkl.org.il/youth-and-education>

חלון ירוק לצעירים: <http://greenwin.kkl.org.il>

תחנה 5 – משואה לתקומה (בינוני)

מיקום: מגרש ספורט

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1

הקופסה הכחולה היתה אחד האמצעים המרכזיים שבאמצעותם גייסה קק"ל תרומות לגאולת קרקעות וגם פעלה לחינוך והפצת הרעיון הציוני.
מצידה האחד של הקופסה יש מפה של ארץ ישראל. איזה סמל יש מצידה השני? היעזרו במישהו מעובדי המקום אם אתם זקוקים לרמז...
תשובה: דגל ישראל.

שלב 2

תמונת קופסה כחולה

הקופסה הכחולה של קק"ל נמצאה גם בגטאות, והשימוש בה נתן לאנשים תקווה ואמונה שיבוא יום ותהיה לעם היהודי מדינה שבה יוכלו היהודים להיות חופשיים.
מהי המילה השביעית בהמנון התקווה?
תשובה: הומיה

על חלק מהקופסאות הישנות הופיע השיר "דונם פה ודונם שם" שכתב יהושע פרידמן.
האזינו לקטע מתוכו וכתבו - מה מתחרז עם המילה "רגב" בפזמון?
תשובה: נגב

שלב 3

צרו מגן דוד מחפצים שמצאתם בשטח וצלמו אותו.

תחנה 34,6,11,41 עץ אורן (קל)

מיקום:

תחנה 6 דרומית למרפאה מס 823

תחנה 11 בבוסתן ליד שער 8 מס 1357

תחנה 34 מזרחית דרומית לחרוב של תחנה 2 ניווטיער 1018

תחנה 41 מזרחית לחדר אוכל ליד פינת ישיבה בצורת ח' 0768

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

החלון החינוכי של קק"ל: [/http://www.kkl.org.il/youth-and-education](http://www.kkl.org.il/youth-and-education)

חלון ירוק לצעירים: [/http://greenwin.kkl.org.il](http://greenwin.kkl.org.il)

שלב 1

איזה מהאיצטובלים בתמונות שייך לעץ האורן?

- תמונות של איצטובלי ארז, ברוש ואורן -

שלב 2

כל הכבוד. האורן שלידיכם הוא רק עץ אחד, אבל תראו מה הוא יכול לעשות...

-סרטון עץ אחד-

כתבו ארבע סיבות שבשלן כדאי לטעת עצים.

תשובה: האפליקציה תקבל כל תשובה

שלב 3

השתמשו בסרט המדידה שקיבלתם ומדדו את היקף הגזע של העץ, רשמו את תשובתכם בס"מ.

(האפליקציה תקבל כל תשובה כנכונה, לנסות לתחם בהיקף סביר)

תחנה 7 עץ תמר (בינוני)

מיקום: ליד ספורט טבלאי מס 812

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1 (תמונות תמרים)

התמר, אחד משבעת המינים, מסמל את נדודי עם ישראל במדבר ומהווה גידול מרכזי בכלכלת תושבי האזור.

איך נקרא קטיפ התמרים?

תשובה: גדיד

שלב 2

מדהים! בשנת 2005 הצליחו חוקרים להנביט זרע תמר שנמצא במצדה ולהצמיח עץ שגילו 1990 שנה. זהו ככל הנראה הזרע העתיק ביותר בעולם שהונבט בהצלחה.

הציעו שם שיתאים לעץ העתיק.

החלון החינוכי של קק"ל: <http://www.kkl.org.il/youth-and-education>

חלון ירוק לצעירים: <http://greenwin.kkl.org.il>

תשובה: כל תשובה. החוקרים מכנים את העץ מתושלח

שלב 3

הקשיבו לשיר והתכוננו לענות על השאלה שתופיע אחריו.

- קליפ צל עץ תמר <https://youtu.be/vdzysWujnhI>

השלימו את המשפט מתוך השיר: ישמע ירח את קולי שם ב_____

תשובה: מרום

מאוד נחמד אם ניתן להוסיף פה תחנה של טעימת תמרים או סילאן.

תחנה 8 עץ ברכיטון (בינוני)

מיקום: ליד ספורט טבלאי 1210

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1

העץ שלידו אתם נמצאים מגיע מאוסטרליה ויש לו שם מאד מיוחד. פתרו את חידת הציורים וגלו מה שם העץ.

חידה: ציור של בריכה (הי) + כי + ציור של משקולת שכתוב עליה KG1000

תשובה: שם העץ: ברכיטון

שלב 2

עלי הברכיטון דומים לכף יד אבל אין בהם מספיק אצבעות. כמה "אצבעות" יש בכל עלה?

תשובה: 3

שלב 3

מה מזכירה צורתם של פירות הברכיטון? בחרו בתשובה שנראית לכם מתאימה ביותר.

היא מזכירה סירה – הילידים האוסטרלים היו עושים מגזע העץ חוטי דיג.

היא מזכירה גיטרה – הילידים האוסטרלים ניגנו סביב העץ שירים בגיטרות.

היא מזכירה שמש – הילידים האוסטרלים היו עושים נרות משרף העץ.

תחנה 9 ספורט טבלאי (בינוני)

מיקום: ספורט טבלאי

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1 (תמונת מקס נורדאו – בול קק"ל)

כאחראית על השטחים הפתוחים בישראל, קק"ל שואפת להביא כמה שיותר אנשים לחיק הטבע ובונה עבורם ביערות מתקני ספורט ונופש, שבילי אופניים ועוד. האיש שבתמונה, ממייסדי התנועה הציונית, הגה את המושג "יהדות השרירים". מי הוא היה?

1. מנחם אוסישקין
2. יהושע חנקין
3. מקס נורדאו.

שלב 2

המושג "יהדות השרירים" מתייחס לטיפול של תכונות נפשיות וגופניות, כמו חוזק וחוסן גופני, זריזות ומשמעת – תכונות שנחוצות לתחייתו הלאומית של העם.

נורדאו היה בוודאי גאה בשבילי האופניים שקק"ל מכשירה בכל רחבי הארץ. סמנו את כל היתרונות של רכיבה על אופניים ביערות קק"ל ובכלל:

1. פחות זיהום אוויר
2. כושר וספורט
3. קירבה לשטח
4. הנאה מנופי הארץ
5. חוויה חברתית ומשפחתית
6. תשובה: הכל נכון

החלון החינוכי של קק"ל: [/http://www.kkl.org.il/youth-and-education](http://www.kkl.org.il/youth-and-education)

חלון ירוק לצעירים: [/http://greenwin.kkl.org.il](http://greenwin.kkl.org.il)

שלב 3

הצטלמו כשאתם תלויים על אחד המתקנים, בלי לגעת באדמה בכלל.

תשובה: תמונה

תחנה 12, 35 איקליפטוס (קשה)

מיקום:

12 ליד הבוסתן 1219

35 בפינה הצפון מזרחית של מגרש הספורט

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1

עץ האיקליפטוס, שמגיע מאוסטרליה, הובא לארץ בסוף המאה ה-19 כדי לייבש את הביצות. בואו ונראה מה אתם יודעים עליו. עליכם לענות נכון או לא נכון תוך 8 שניות מתוך הידע הכללי שלכם. מוכנים? לחצו על "המשך".

האיקליפטוס שייך למשפחת ההדסיים – **נכון**
האיקליפטוס הוא העץ הנטוע השני השכיח ביותר בארץ (הראשון הוא אורן) – **נכון**
האיקליפטוס מוזכר בתנ"ך – **לא נכון**
האיקליפטוס ייבש את הביצות בארץ – **לא נכון**
שמן האיקליפטוס בריכוז גבוה משמש לתבשילים אוסטרליים – **לא נכון**
האיקליפטוס יכול להגיע לגובה של יותר מ-35 מטר – **נכון**

שלב 2 (תמונת ייבוש ביצות)

המתיישבים היהודים הביאו את האיקליפטוס כדי לייבש את הביצות ולכן הוא נקרא גם "עץ היהודים", אבל בסופו של דבר רק תעלות ניקוז עמוקות פתרו את הבעיה ולא עצי האיקליפטוס. באיזה מקום בארץ לא הייתה ביצה (שיובשה)?

- עמק החולה
- חדרה
- הרצליה
- ראש העין

שלב 3

הצטלמו כאשר אתם נותנים ידיים ומקיפים את האיקליפטוס בחיבוק גדול.

תשובה: תמונה

תחנה 13 – תצפית (קשה)

מיקום: שער 9 – ליד הסלע הגבוה

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1

אם תשקיפו לכיוון דרום מערב תוכלו לראות את רכס הרי נצרת

- א. החזיקו את הסמארטפון מקביל לקרקע.
- ב. כוונו את החץ אל הבניינים הגבוהים של העיר נצרת עלית הנמצאים על רכס הרי נצרת.
- ג. המתו 10 שניות ללא תנועה.
- ד. הקליקו על החץ ובדקו אם צדקתם...

שלב 2

תחנה לבנייה ע"י צוות לביא – תכני תצפית, על הגליל, על הבקעה, לשלב סרט בעתיד כשיהיה מוכן

רכס הרי נצרת מהווה חלק מהגליל התחתון המרכזי שמורכב משרשת של הרים וגאיות הנמשכים ממזרח למערב כאשר ביניהם עמקים רחבים:
חפשו בוויקיפדיה "גליל תחתון" וסדרו את הרכסים מצפון לדרום:

1. רכס שגור
2. רכס יוטבת
3. רכס תרען
4. רכס נצרת.

תחנה 14,22,16 – חרוב (קל)

מיקום:

14 בסמוך לכיתת תאנה חרוב 1142

16 תחנה 2 של ניווטיער

22 צמוד לבקתה 1

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1

מיד יופיעו לפניכם מספר עובדות לגבי החרוב, עליכם לענות נכון/לא נכון תוך 8 שניות.
מוכנים? לחצו על המשך...

שלב 2

שאלות נכון/לא נכון עם טיימר – התשובה הנכונה מופיעה במקרה של שגיאה:
החרוב נזכר בתנ"ך (לא נכון)
זרעי החרוב נקראים קראט (לא נכון)
משמעות המילה חרב היא יבש (נכון)
החרוב הוא דו ביתי – יש עץ זכר ועץ נקבה (נכון)

שלב 3

-תמונת תכשיט מוזהב-
התכשיט שבתמונה עשוי מזהב 24 קראט. מידת המשקל קראט, המשמשת לתיאור יחסי המתכות והגדלים בתכשיטים, נקבעה על פי משקל זרעי החרוב.

אספו וצלמו 5 זרעי חרוב ביד של אחד מחברי הקבוצה

תחנה 17 – ליד חדר הנצחה (בינוני)

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1

חדר ההנצחה שלידו אתם עומדים מוקדש לדודו גוזלן ז"ל שהיה מורה דרך ורכז ההדרכה של מרכז שדה לביא ואשר נהרג בתאונת דרכים בדרך חזרה הביתה מיום הדרכה. דודו נולד וגדל בקרית שמונה, היה אדם מלא שמחת חיים, ואהב את האדם והנוף. בבסיס משנתו החינוכית עמדה הגישה המתבססת על פתגם ידוע. השלימו את המילה החסרה בפתגם:
"חנוך לנער לפי _____"

תשובה: דרכו

שלב 2

מיום הקמתה הציבה קק"ל בין מטרותיה העיקריות גם את החינוך והכשרת הלבבות למטרה הציונית של יישוב הארץ והקמת מדינה יהודית. מפעל הבולים של קק"ל היה אחד הכלים החינוכיים ששימשו להפצת הבשורה. גררו וסדרו את הבולים הבאים לפי סדר הנפקתם.

תמונות בול ציון, בול צינור בנגב בול הכרזת המדינה,

תשובה: זה הסדר הנכון

תחנה 18 – שיח דפנה כניסה למשרד של אושרי (קל)

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1

אתם עומדים ליד שיח דפנה. איך נקראת הדפנה בעברית?

1. ער אציל
2. דפנא
3. עץ תבל.

החלון החינוכי של קק"ל: <http://www.kkl.org.il/youth-and-education>

חלון ירוק לצעירים: <http://greenwin.kkl.org.il>

שלב 2

היוונים והרומאים ייחסו לעץ הדפנה סגולות ריפוי והשתמשו בו כסמל לניצחון. האגדה מספרת שאל השמש, אפולו, שהתאהב בנימפת יער בשם דפנה נהג לענוד עליה מהעץ שהיא התגלמה בו.

מצאו את ארגז התחפושות, התחפשו לרומאים שניצחו בחווייך והצטלמו כשאתם מניפים את הגביע ולראשכם זרי דפנה.

להכין ארגז תחפושות שבו גביע זהב, סדינים לבנים, חגורות חבל, זרי דפנה עשויים מסול ירוק.

תחנה 21 – אלון מצוי (קל)

מיקום:

21 צמוד לשביל באמצע הדשא

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

האלון המצוי הוא עץ ירוק עד. מה זה אומר?

- עץ שאינו משיר את עליו לעולם.
- עץ שמשיר את עליו לסירוגין – כל חלק של העץ בזמן אחר, ולכן הוא ירוק לאורך כל השנה.
- עץ שמשיר את עליו פעמיים בשנה – בסתיו ובאביב.

שלב 1

האזינו היטב לשיר על עץ האלון – מיד אחרי השיר תצטרכו לענות על שאלה:

שיר – עץ האלון (יהורם גאון) <https://youtu.be/iCN9fHRVBF4>

שלב 2

לפי השיר – איזו ציפור מגיעה פעם באלף שנה ומזמרת שיר על האלון?

- דוכיפת
- דרור
- חוגלה
- עורבני

שלב 3

צלמו תמונות של כל אחד מחברי הקבוצה מצביע על חלק אחר בעץ (פרי, גזע, עלה, ענף, שורש).

תחנה 38, 39 אלון תבור (קל)

38 בין בקתה שלוש לארבע 0634
39 כיתת שקד מזרח גיחה גדולה. מקבץ של אלוני תבור צעירים סביב הכיתה

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1

העץ שלידו אתם עומדים הוא זן של אלון שנקרא על שם הר חשוב באזור. מה שם העץ?
אלון _____
תשובה: תבור

שלב 2

בניגוד לאחיו, האלון המצוי, אלון התבור עומד בשלכת בחורף. גם הבלוטים שלו גדולים במיוחד.

נחשו לאיזה גובה יכול להגיע אלון התבור?

1. 3 מטרים.
2. 20 מטרים.
3. 9 מטרים.

שלב 3

מיד יופיעו לפניכם מספר עובדות לגבי האלון עליכם לענות נכון/לא נכון תוך 8 שניות. מוכנים? לחצו על המשך...

שלב 4

נכון או לא נכון?

במקרא מכונה אלון התבור אלון הבשן (נכון)
בארץ יש שמונה סוגים של אלונים (לא נכון)
אלון התבור הוא עץ מוגן ואלון מצוי איננו מוגן (נכון)
מהבלוטים, פירות האלונים, אפשר להכין משקה שמזכיר קפה (נכון)

תחנה 36,37,23 – זית (קל)

מיקום:

23 דשא תחילת שביל מס 460
36 מדרום למגרש ספורט 0814
37 מדרום לשירותים ליד הבקתות, ליד רחבת בטון 0627

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

איזה צבע יש לצד האחורי של עלי הזית?

1. לבן-כסוף
2. חום
3. אדום

שלב 1

הזית, אחד משבעת המינים, הוא מהחשובים בפירות הארץ. על שמו נקראה הארץ "ארץ זית שמן ודבש".

שלב 2

השלימו את המילים החסרות:
הזית נפוץ בארצות הים התיכון. פרי הזית משמש למאכל ולהפקת שמן. הזית הוא גם סמל לשלום וענפיו מופיעים בסמל המדינה/צה"ל/ההגנה. קטיף הזיתים נקרא מסיק.

שלב 3

חפשו בסביבת הזית שלוש אותיות מוסתרות. איזו מילה הקשורה לזית תוכלו להרכיב מהן?
תשובה – שמן, שמן

תחנה 24 – תיאטרון (קל)

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1

התיאטרון של מרכז השדה בנוי בדגם של חצי עיגול בדומה לתיאטרון רומי ובבנייתו שומרו העצים שהיו נטועים במקום, על פי העיקרון של פיתוח בר קיימא. מהו פיתוח בר קיימא?
1. בנייה ירוקה.
2. פיתוח סביבתי והסדרה של שטחי בר.

החלון החינוכי של קק"ל: <http://www.kkl.org.il/youth-and-education>

חלון ירוק לצעירים: <http://greenwin.kkl.org.il>

3. פיתוח ששומר על משאבי הטבע לדורות הבאים.

שלב 2

האקוסטיקה בתיאטרון מצוינת – מי שיושב במרכז שורת הקהל האחרונה יכול לשמוע לחישה מאזור הבמה אם היא נאמרת במקום הנכון. מצאו את הנקודה שבה השחקן נשמע הכי טוב ואז שבו למעלה וכוונו את החץ לנקודה שמצאתם.
האפליקציה תקבל כל תשובה שהיא בגבול ההיגיון (לא פונה לאחור או החוצה)

תחנה 25 – תצפית (קשה)

מיקום: סמוך לשער 3 – צופה לכיוון מחצבת גולני

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1

אם תשקיפו לכיוון צפון מערב תוכלו לראות ישוב עם גגות אדומים, זהו מצפה נטופה

- החזיקו את הסמארטפון מקביל לקרקע.
- כוונו את החץ אל מצפה נטופה.
- המתינו 10 שניות ללא תנועה.
- הקליקו על החץ ובדקו אם צדקתם...

שלב 2

תחנה לבנייה על ידי צוות לביא – תוכני תצפית, על הגליל, על הבקעה, לשלב סרט בעתיד כשיהיה מוכן

מצפה נטופה הוא יישוב קהילתי דתי הממוקם על רכס [הרי תורען](#) בגליל התחתון.

הגליל התחתון בנוי משרשת של הרים וגאיות הנמשכים ממזרח למערב: סדרו את העמקים של הגליל התחתון מצפון לדרום (תוכלו להיעזר בוויקיפדיה).

- [בקעת בית כרם](#) - בקעת שגור
- [בקעת סכנין](#)
- [בקעת בית נטופה](#)
- [בקעת בית רימון](#) - תרען
- [בקעת כסולות](#)

החלון החינוכי של קק"ל: <http://www.kkl.org.il/youth-and-education>

חלון ירוק לצעירים: <http://greenwin.kkl.org.il>

תחנה 27 – בור מים (קשה)

מיקום: גיחה גדולה ליד כיתת אורן

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1

נסו לנחש מהו הפתגם המסתתר בתמונה.

הלך החבל אחרי הדלי

שלב 2

בור המים מעיד על התיישבות קדומה במקום, כבר בתקופת המשנה והתלמוד היתה באזור עיירה יהודית. בשל מיקומה בין טבריה לציפורי נפתח בעיירה פונדק, שכינויו בתלמוד "פונדק דלוי".

כדי לבשל ארוחה בפונדק היו צריכים לשאוב מים מן הבור... מה מקור המים שנקווים בבור?

1. שכבת מי תהום

2. מי גשמים

3. מי שפכים מטוהרים

שלב 3

במאה ה-16 הוקם כאן כפר ערבי בשם לוביה המשמר את השם של העיירה והפונדק מימי התלמוד ובשנת 1949 הוקם במקום הקיבוץ הדתי לביא.

סדרו את האירועים הבאים על פי סדר התרחשותם על ציר הזמן:

1. חורבן בית שני.

2. פונדקא דלוי (תקופת המשנה והתלמוד).

3. התקופה העות'מאנית – הכפר לוביה.

4. תקופת המנדט.

5. מלחמת השחרור.

6. הקמת קיבוץ לביא.

תחנה 29 – טבון – ליד כיתת שקד (קל)

שלב 0

הגיעו לנקודה וחפשו סביבכם את המתקן הבא. מה המילה המוסתרת בתמונה?

תשובה: אהרון

להכין תמונה עם המילה מוסתרת

החלון החינוכי של קק"ל: [/http://www.kkl.org.il/youth-and-education](http://www.kkl.org.il/youth-and-education)

חלון ירוק לצעירים: [/http://greenwin.kkl.org.il](http://greenwin.kkl.org.il)

שלב 1

תמונת אזור/מרווח

בסביבת מרכז השדה גדלים צמחי תבלין ומאכל רבים, שלחלקם גם סגולות רפואיות בין היתר המרווח והאזור, שניהם בני משפחת השפתניים.

נכון או לא נכון: על פי אגדה ערבית מי שאוכל עלי אזור במשך 40 יום בבוקר "על בטן ריקה", יהיה מחוסן מארס נחשים (נכון)

שלב 2

תנו את הקופון שקיבלתם בתחילת המשחק למדריך ותוכלו לקבל כוס תה צמחים. אל דאגה – זה לא יעכב אתכם. כל הקבוצות עוצרות כאן ושמות בנחת למשך 5 דקות.

תחנה 30,40 – בית הרמן (קל)

מיקום

30 ניוטיער 5 יציע מזרחי

40 בית הרמן מערב

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1

צפו בסרטון והתכוננו לענות על השאלות שתופיע מיד אחריו

סרטון-

באיזה קונגרס הוקמה קק"ל?

תשובה – החמישי/5

שלב 2 (תמונת צבי הרמן שפירא)

המבנה שאתם נמצאים לידו נקרא בית הרמן, על שם צבי הרמן שפירא, שמלווה אתכם במשחק והיה ילד פלא אמיתי. הקריאו בקול רם את הקטע הבא, מתוך מאמר שפורסם ב"הארץ" ב-1937, והתכוננו לענות על שאלה שתופיע מיד אחריו.

שלב 3

"עדיין לא מלאו לו שלוש שנים וכבר ידע לקרוא קריאה רהוטה, ידע כמה פרשיות בתורה בעל פה; בן ארבע למד גמרא... וכשהיה בן שמונה כבר לא היו לו מורים, ואף גדולי התורה וראשי הישיבה שבעיר – והעיר היתה מפורסמת בלמדניה המופלגים – לא יכלו ליתן לו הרבה. אותה שעה התחיל בולע גם ספרי פילוסופיה, מוסר, הנדסה, תכונה וכדומה, מכל מה שהשיגה ידו בעברית."

החלון החינוכי של קק"ל: [/http://www.kkl.org.il/youth-and-education](http://www.kkl.org.il/youth-and-education)

חלון ירוק לצעירים: [/http://greenwin.kkl.org.il](http://greenwin.kkl.org.il)

שלב 4

מתוך מה שראיתם וקראתם, ענו נכון/לא נכון תוך 8 שניות
צבי הרמן שפירא הגה את רעיון קק"ל – **נכון**
צבי הרמן שפירא למד את השפה הסינית – **לא נכון**
ידע קריאה רהוטה לפני גיל שלוש – **נכון**
ידע לדקלם פרקים שלמים בתנ"ך בעל פה בגיל חמש – **לא נכון**

שלב 5 (תמונת לוגו קק"ל)

מה מסמלים צבעי הסמל של קק"ל?

- ייעור וסביבה, נחלים ומאגרים, התיישבות וחקלאות.
- מים, אדמה ודשא.
- אוויר, יבשה וים.

שלב 6

איספו חומרים מהשטח (או מהציוד והבגדים שעליכם) וצלמו תמונה שתשלב את שלושת צבעי הסמל – חום, כחול וירוק.

תחנה 31 – מאגר מקורות **(בינוני)**

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1 (תמונת מאגרי מים)

אתם צופים על מאגר מים של מקורות, שמכיל מים שנשאבים מהכנרת ומשמשים להשקיית השדות באזור. מאז שנות ה-80 קק"ל הקימה יותר מ-250 מאגרי מים שמסייעים לחקלאות.

נחשו – איזה חלק מכמות המים **לחקלאות** סיפקו המים שנאספו במאגרי קק"ל בשנת 2010?

- חמישית
- כשליש
- כמחצית

תחנה 32 – מיחזור – קרטוניה (קל)

מיקום: ליד כיתת זית

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1 (תמונת טביעת רגל אקולוגית)

בתחנת המיחזור מועברת פסולת הנייר והקרטונים של מרכז השדה למיחזור ובכך מופחתת כמות הפסולת ומצומצמת טביעת הרגל האקולוגית של מרכז השדה והיער. גם המבנים והמתקנים במרכז השדה תוכננו מתוך התחשבות בסביבה.

שלב 2

על מה לדעתכם חשוב להקפיד כשבונים מבנה ירוק?

- חיסכון בחשמל ושימוש באור טבעי.
- בידוד טוב.
- שימוש בחומרים אקולוגיים.

כל התשובות נכונות

שלב 3

כל אחד מאיתנו יכול להשפיע על הסביבה: אם נצרוך פחות ונמחזר יותר ניצור פחות אשפה, שאינה מתכלה במשך שנים רבות ופוגעת באיכות הסביבה ובאיכות החיים של כולנו.

בעזרת גרירה ושינוי מיקום של המלבנים הכחולים, סדרו את הרשימה הבאה לפי משך ההתכלות של המוצרים שבה- מהקצר ביותר אל הארוך ביותר:

- מגבונים לחים – 3
- צנצנת זכוכית – 5
- פחית – 4
- נייר טואלט – 2
- תפוח – 1

שימו לב! חשוב להפחית את השימוש במגבונים לחים

תחנה 33 – צבר (קל)

מיקום: עליה לגיחה גדולה ליד בית הרמן

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1

הצבר, שהגיע לארץ ככל הנראה ממקסיקו, משמש כ"צמח משוכות", המגדר חלקות ושדות. נכון או לא נכון: זרעי הצבר אינם יכולים לנבט בקרקע והוא מתרבה רק על ידי האדם או על ידי השרשת עלים שנשרו. (נכון)

שלב 2

הקשיבו לשיר "ארץ הצבר" שזכה במקום השני בפסטיגל בשנת 1985 והתכוננו לענות על השאלה שתופיע אחריו.

<https://youtu.be/AYEVjMFURC4>

השלימו את המשפט
סרט ופלאפל בקושי חצי מיל,
חלב בתוך _____ כל בוקר כרגיל
(תשובה (בקבוק)

שלב 3

למה הפך הצבר לסמל לישראליות?

- כי הוא דוקר מבחוץ ורך ומתוק מבפנים.
- כי הוא צמח לא מקומי שהתאקלם היטב.

שתי התשובות נכונות

תחנה 42 – ציפורי החורש: ירגזי (קל)

מיקום: בבוסתן

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1

צפו בסרטון והקשיבו לו היטב, מיד אחריו תצטרכו לענות על שאלה - סרטון -

שלב 2

אחרי שהכרתם את הירגזי, נראה אם תצליחו לזהות את הקול שלו – הקליקו על הכפתורים כדי לשמוע ציוצים של ציפורים שונות. איזה קול מתאים לקולו של הירגזי?

החלון החינוכי של קק"ל: <http://www.kkl.org.il/youth-and-education>

חלון ירוק לצעירים: <http://greenwin.kkl.org.il>

שלב 3

היכן נוהג הירגזי לקנן? חפשו בשטח וצלמו מקום שלדעתכם מתאים לקינון של הירגזי או בנו מחומרים שתמצאו בשטח קן לירגזי וצלמו אותו.

תחנה 43 – ציפורי החורש - עורבני, בולבול(קל)

מיקום: בגב של אוהל 41

שלב 0

הגיעו לנקודה [point] וסרקו את הברקוד.

שלב 1

בין עצי החורש מסתתרות ציפורים רבות. צפו בסרטון והכירו שתיים מתוכן. מיד אחרי כן תצטרכו לענות על שאלה.
-סרטון-

שלב 2

אחרי שהכרתם את העורבני והבולבול נראה אם תצליחו לזהות גם את קולותיהם...
הקליקו על הכפתור לשמיעת ציוץ.

למי שייך הקול?

- לבולבול
- לעורבני
- לציפור אחרת.

שלב 3

חפשו וצלמו בשטח מקום שהעורבני היה בוחר להחביא בו בלוטי שאסף...

תחנה 44 – שחרור(קל)

מיקום: עץ זית 0724 ממזרח לחרוב הגדול (תחנה 2 של הניווט).

בין עצי החורש מסתתרות ציפורים רבות. צפו בסרטון והכירו אחת מהן. מיד אחרי כן תצטרכו לענות על שאלה.
-סרטון-

שלב 2

אחרי שהכרתם את השחרור, נראה אם תצליחו לזהות את קולו.

הקליקו על הכפתורים כדי לשמוע קולות של ציפורים שונות.
איזה מהם מתאים לקולו של השחרור?

שלב 3

חפשו וצלמו בשטח מקום שהשחרור היה זוכה בו להסוואה טובה תודות לצבעו.